

Силабус дисципліни «Бухгалтерський облік з використанням управлінських інформаційних систем і технологій»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 123 · КОМП'ЮТЕРНА ІНЖЕНЕРІЯ

БАКАЛАВР

120 годин · 4 кредити ЄКТС · 4 змістовних модулі

Загальна інформація про дисципліну

Ідентифікація

Назва: Бухгалтерський облік з використанням управлінських інформаційних систем і технологій

Спеціальність: **123** Комп'ютерна інженерія

Освітня програма: Фінанси, банківська справа та страхування в управлінських інформаційних системах і технологіях

Ступінь: Бакалавр

120

Годин

загальний обсяг дисципліни

4

Кредити ЄКТС

відповідно до стандарту

4

Модулі

змістовних блоки курсу

Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності Здатність до аналізу, синтезу та критичного оцінювання облікової та фінансової інформації в контексті управлінських інформаційних систем: виявлення суттєвих даних, порівняння альтернативних методів обліку, формування обґрунтованих висновків і власної позиції. Уміння самостійно навчатися, планувати роботу та організовувати виконання завдань у визначені строки, зокрема під час підготовки аналітичних звітів, розрахункових робіт і презентацій. Здатність до усної та письмової професійної комунікації: чітко пояснювати облікові поняття, аргументовано відповідати на запитання, оформлювати звіти, висновки та короткі аналітичні записки. Відповідальність, ініціативність, дисциплінованість та готовність працювати в команді під час групового аналізу облікових кейсів, обговорення ситуацій із господарської практики та спільного пошуку рішень. - аналізувати навчальну, статистичну та нормативну інформацію з бухгалтерського обліку; - виділяти головне та узагальнювати результати облікових процедур; - планувати власну діяльність і дотримуватися дедлайнів; - коректно спілкуватися з викладачами та одногрупниками; - брати участь у командній роботі та розподіляти обов'язки.	Фахові компетентності Розуміння сутності бухгалтерського обліку, його функцій та ролі в системі управлінських інформаційних технологій для сфери фінансів, банківської справи та страхування. Знання принципів організації бухгалтерського обліку на підприємстві, нормативно-правового регулювання, методів документування та систематизації облікової інформації. Здатність застосовувати облікові методи для відображення господарських операцій, складати первинні документи, вести облікові реєстри та формувати фінансову звітність. Знання основ автоматизації бухгалтерського обліку із застосуванням сучасних інформаційних систем (BAS Бухгалтерія тощо) в управлінській діяльності. - оцінювати стан бухгалтерського обліку за ключовими показниками; - визначати роль і функції обліку в інформаційній системі управління підприємством; - характеризувати нормативно-правову базу бухгалтерського обліку в Україні; - орієнтуватися в П(С)БО та МСФЗ; - пояснювати вплив облікової політики на фінансову звітність підприємства.	Результати навчання Пояснювати сутність облікових категорій та явищ: активи, зобов'язання, власний капітал, доходи, витрати, фінансовий результат, подвійний запис, баланс, звіт про фінансові результати. Аналізувати основні показники фінансової звітності підприємств для виявлення сильних і слабких сторін їх функціонування. Характеризувати організацію бухгалтерського обліку відповідно до П(С)БО та МСФЗ, застосовувати методи оцінки активів і зобов'язань, визначати основні тенденції та робити висновки щодо фінансового стану підприємства. Використовувати інформаційні системи для автоматизованого ведення обліку. - пояснювати зміст облікових термінів і категорій; - складати бухгалтерські проводки та облікові реєстри; - формувати фінансову звітність відповідно до чинних стандартів; - застосовувати базові методи оцінки активів, зобов'язань і капіталу; - використовувати нормативні та інформаційні джерела для прийняття обґрунтованих облікових рішень.
--	---	--

Теоретичні основи бухгалтерського обліку

Тема 1.1

Бухгалтерський облік як інформаційна система управління.

Сутність, предмет і метод бухгалтерського обліку. Функції обліку в системі управлінських інформаційних технологій.

Нормативно-правове регулювання обліку в Україні.

Тема 1.2

Предмет і об'єкти бухгалтерського обліку: активи, зобов'язання, власний капітал, господарські операції та процеси. Класифікація господарських засобів та джерел їх формування.

Тема 1.3

Бухгалтерський баланс та зміни в ньому. Структура, зміст і значення балансу. Типи змін у балансі під впливом господарських операцій. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис.

Тема 1.4

Документування господарських операцій і документооборот. Первинні документи, облікові регістри та форми бухгалтерського обліку. Інвентаризація як метод контролю.

Облік активів підприємства

Тема 2.1

Облік необоротних активів: основні засоби, нематеріальні активи — склад, класифікація, оцінка, нарахування амортизації та облік вибуття.

Тема 2.2

Облік запасів. Класифікація, оцінка при надходженні та вибутті. Методи оцінки списання запасів (ФІФО, середньозважена вартість). Синтетичний і аналітичний облік.

Тема 2.3

Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості. Облік розрахунків з покупцями, постачальниками та іншими дебіторами. Касові операції та операції на банківських рахунках.

Тема 2.4

Облік витрат виробництва та собівартості продукції (робіт, послуг). Класифікація витрат, методи калькулювання та відображення витрат у системі рахунків.

Облік зобов'язань, капіталу та фінансових результатів

Тема 3.1

Облік власного капіталу підприємства: статутний, резервний, нерозподілений прибуток. Облік розрахунків із засновниками та формування капіталу.

Тема 3.2

Облік зобов'язань: поточні та довгострокові зобов'язання, кредити банків, розрахунки з бюджетом, облік праці та її оплати, соціальне страхування.

Тема 3.3

Облік доходів і фінансових результатів. Визнання та класифікація доходів. Формування і розподіл фінансового результату діяльності підприємства.

Тема 3.4

Облік розрахунків із персоналом та соціального страхування. Нарахування та виплата заробітної плати, утримання із заробітної плати, єдиний соціальний внесок.

Фінансова звітність та автоматизація обліку

Тема 4.1

Фінансова звітність підприємства.

Склад, загальні вимоги, принципи складання. Баланс (Звіт про фінансовий стан), Звіт про фінансові результати, Звіт про рух грошових коштів, Звіт про власний капітал, Примітки до звітності.

Тема 4.2

Національні та міжнародні стандарти фінансової звітності.

Порівняльна характеристика П(С)БО та МСФЗ. Облікова політика підприємства та її вплив на показники звітності.

Тема 4.3

Автоматизація бухгалтерського обліку в інформаційних системах.

Місце обліку в управлінській інформаційній системі підприємства. Огляд програмних продуктів: BAS Бухгалтерія, 1С:Підприємство, хмарні облікові рішення. Електронна звітність.

Тема 4.4

Аналіз фінансової звітності та контроль в обліку.

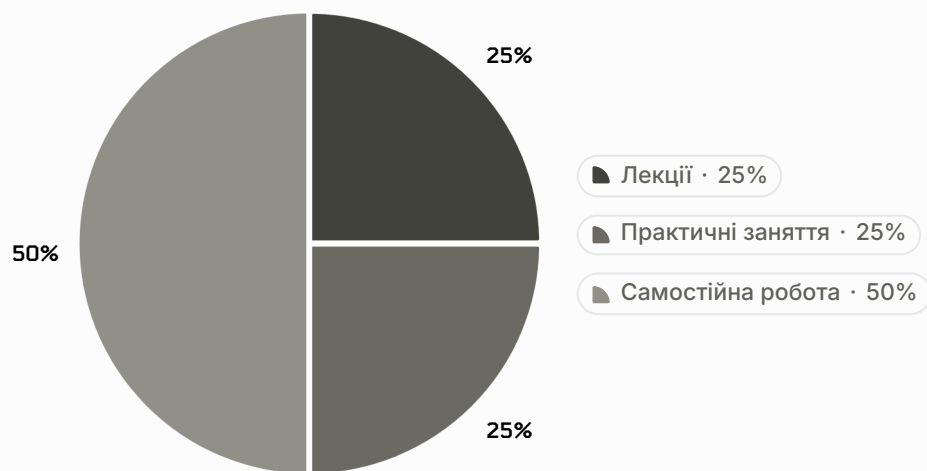
Основи аналізу балансу та звіту про фінансові результати. Внутрішній контроль і аудит як елементи управлінської інформаційної системи.

Розподіл навчального часу — 120 годин

Модуль	Тема	Лекції (год.)	Практичні (год.)	Самостійна робота (год.)
Модуль 1	Тема 1.1 — Облік як ІС управління	2	2	4
	Тема 1.2 — Предмет і об'єкти обліку	2	2	4
	Тема 1.3 — Баланс і подвійний запис	2	2	3
	Тема 1.4 — Документування та інвентаризація	2	2	4
Модуль 2	Тема 2.1 — Облік необоротних активів	2	2	4
	Тема 2.2 — Облік запасів	2	2	4
	Тема 2.3 — Облік грошових коштів і дебіторської заборгованості	2	2	3
	Тема 2.4 — Облік витрат і собівартості	2	4	4
Модуль 3	Тема 3.1 — Облік власного капіталу	2	2	4
	Тема 3.2 — Облік зобов'язань і кредитів	2	2	4
	Тема 3.3 — Облік доходів і фін. результатів	2	2	4
	Тема 3.4 — Облік розрахунків із персоналом	2	2	3
Модуль 4	Тема 4.1 — Фінансова звітність	2	2	4
	Тема 4.2 — П(С)БО та МСФЗ	2	2	3
	Тема 4.3 — Автоматизація обліку	2	2	4
	Тема 4.4 — Аналіз звітності та контроль	2	2	3
Разом		30	30	60

 Загальний обсяг: **120 годин = 4 кредити ЄКТС**. Розподіл є орієнтовним і може коригуватися відповідно до специфіки навчального процесу.

Примітки до розподілу часу

Структура навчального часу

Загальний обсяг — **120 годин (4 кредити ЄКТС)** — розподілено між трьома формами роботи для забезпечення балансу між теорією та практикою.

- **Лекції (30 год.):** подача ключового теоретичного матеріалу
- **Практичні (30 год.):** відпрацювання навичок, розв'язання задач
- **Самостійна робота (60 год.):** поглиблене вивчення, підготовка завдань

□ Самостійна робота становить **50% обсягу дисципліни** — студенти навчаються працювати з обліковими джерелами самостійно.

Самостійна робота студентів

Опрацювання літератури

Поглиблене вивчення теоретичного матеріалу за підручниками з бухгалтерського обліку (Яковенко, Бачинський, Куцик та ін.), нормативно-правовими актами (Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», П(С)БО, МСФЗ), науковими статтями у фахових виданнях. Студент має вміти конспектувати ключові положення, виділяти головні поняття та визначення, порівнювати підходи різних авторів до трактування облікових категорій, формувати короткі узагальнення за темами курсу.

Робота з інформаційними ресурсами

Опрацювання офіційних сайтів Міністерства фінансів України (mof.gov.ua), Державної служби статистики (ukrstat.gov.ua), Верховної Ради України (zakon.rada.gov.ua), Національного банку України (bank.gov.ua) та Фонду державного майна (spfu.gov.ua). Аналіз нормативних документів з бухгалтерського обліку та фінансової звітності, пошук актуальної інформації для навчальних завдань. Результат — розвиток навичок роботи з офіційними джерелами та формування інформаційної грамотності.

Індивідуальні завдання

Виконання розрахункових завдань із відображення господарських операцій на рахунках, складання бухгалтерських проводок, калькулювання собівартості та аналізу фінансової звітності; аналітичних завдань щодо порівняльного аналізу показників фінансового стану підприємств; творчих завдань — підготовка есе, аналітичних записок, міні-досліджень з актуальних питань автоматизації обліку в інформаційних системах. Очікуваний результат — уміння застосовувати теорію на практиці та обґрунтовувати висновки.

Підготовка до занять

Підготовка до практичних занять шляхом опрацювання умов задач, повторення теоретичного матеріалу та відпрацювання алгоритмів складання бухгалтерських проводок; підготовка до тестувань через вивчення ключових термінів і визначень, формул нарахування та методів оцінки; підготовка до контрольних робіт за кожним змістовним модулем через систематизацію знань, повторення прикладів із занять і розв'язання типових задач. Очікуваний результат — готовність до активної роботи на заняттях і впевнене виконання контрольних завдань.

Форми контролю знань

1

Поточний контроль

Завдання: розрахункові та аналітичні вправи за темами змістовного модуля — складання бухгалтерських проводок, заповнення облікових регістрів, аналіз фінансової звітності. Оцінюються регулярність виконання завдань, якість відповідей і рівень засвоєння матеріалу. Поточний контроль формує накопичувальну оцінку протягом семестру.

2

Проміжний контроль

Самостійна робота — комплексне ситуаційне завдання або розрахунково-аналітична робота, які охоплюють теми змістовних модулів (теоретичні питання, облікові задачі, аналіз показників фінансової звітності). Оцінюються повнота відповіді, правильність розрахунків та обґрунтованість висновків.

3

Підсумковий контроль — Іспит

Іспит відповідно до навчального плану. Форма проведення — письмова (тестові завдання + розрахункова задача). Підсумкова оцінка враховує результати поточного, проміжного та підсумкового контролю відповідно до встановленої шкали оцінювання: 100-бальна система з переведенням у національну шкалу та ЄКТС.

Методи викладання

Підходи до навчання

Викладання дисципліни «Бухгалтерський облік» поєднує класичні академічні та інтерактивні методи, що забезпечує формування не лише міцної теоретичної бази, а й практичних навичок, необхідних для майбутньої професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи та страхування із застосуванням управлінських інформаційних систем. Такий підхід сприяє глибшому розумінню облікових процесів, розвитку аналітичного мислення та вмінню застосовувати набуті знання під час розв'язання фахових завдань.

Лекції Системне подання теоретичного матеріалу з використанням наочних схем, таблиць і прикладів із облікової практики; студенти ведуть конспекти та задають уточнювальні запитання.	Кейс-стаді Аналіз реальних облікових ситуацій підприємств; студенти виявляють проблему, пропонують облікове рішення та обґрунтовують висновки.	Практичні задачі Розрахункові вправи за темами (складання проводок, калькулювання собівартості, оцінка активів); відпрацювання алгоритмів вирішення облікових завдань.
Дискусії Обговорення актуальних облікових проблем в Україні (перехід на МСФЗ, цифровізація обліку, облікова політика); розвиток критичного мислення та аргументації.	Робота з нормативними документами Опрацювання Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», П(С)БО, Плану рахунків та підзаконних актів; формування навичок роботи з нормативно-правовою базою обліку.	Самостійне дослідження Підготовка аналітичних записок, міні-рефератів і презентацій за обраною темою з автоматизації та цифровізації обліку; розвиток навичок самостійного пошуку та систематизації інформації.
Тестування та опитування Перевірка рівня засвоєння матеріалу після кожної теми; формування навичок чіткого та лаконічного формулювання відповідей з бухгалтерського обліку.		
 Усі методи спрямовані на формування компетентностей, передбачених освітньо-професійною програмою спеціальності 123 «Комп'ютерна інженерія».		

Рекомендована література та ресурси

1. Бачинський В. І., Куцик П. О., Медвідь Л. Г., Попітich Т. В. Бухгалтерський облік (загальна теорія) : навч. посіб. — 2-ге вид., стереотипне. — Львів : ПП «Магнолія 2006», 2025.
2. Бондар М. І., Левицька С. О., Остап'юк Н. А., Осадча О. О. та ін. Бухгалтерський облік в управлінні : підручник для студентів ВНЗ. — Рівне, 2023. — 244 с.
3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996–XIV (зі змінами). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
4. Куцик П. О. Бухгалтерський облік в управлінні підприємством : підручник. — Львів : Видавництво ЛТЕУ, 2023.
5. Куцик П. О., Воронко Р. М., Герасименко Т. О. та ін. Облік та фінанси : навч. посіб. — Львів : Вид-во ЛТЕУ, 2023. — 345 с.
6. Яковенко С. Л. Бухгалтерський облік : навч. посіб. — ЛФ ХАДФК, 2023. — 362 с. — URL: <https://www.calameo.com/read/007536103276b9558a722>
7. Плиса В. Й., Плиса З. П. Теорія бухгалтерського обліку : підручник. — Львів : Видавництво ННБК «АТБ», 2023. — 302 с.
8. Непран А. В., Шевченко І. Ю. (ред.) Економіка підприємства : підручник. У 3 т. Т. 1. — Харків : Вид-во Іванченка І. С., 2024.
9. Стойко О. Я., Дема Д. І. Фінанси : підручник. — Житомир : Університет «Полісся», 2024. — 317 с.
10. Тетеря В. М., Іванченко В. В., Подорожній М. В. та ін. Бухгалтерський облік у бюджетних установах : навч. посіб. / за заг. ред. В. В. Сокурєнка. — Вінниця : ХНУВС, 2025. — 328 с.
11. Назарєнко І. М., Соколенко Л. Ф. Цифровізація як вектор модернізації системи бухгалтерського обліку // Бухгалтерський облік як наука: від основ до наукової картини світу : колективна монографія / за заг. ред. В. Я. Плаксїєнка. — Київ, 2023.
12. Ратинський В. В. Інформаційні технології в бухгалтерському обліку: перспективи та проблеми. Економіка. Фінанси. — 2023.
13. Степасюк Л. М., Якимовська А. В. Методичні вказівки для виконання практичних завдань з дисципліни «Бухгалтерський облік». — Київ : НУБіП України, 2024.
14. Шубала О. М., Рудь Н. Т., Дзямулич М. І. Економіка та управління персоналом: курс магістра : навч. посіб. — Луцьк : Надстир'я, 2024. — 344 с.
15. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ / IFR5). — URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhnarodni-standarti-finansovoji-zvitnosti>
16. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО). — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
17. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. — URL: <https://mof.gov.ua/>
18. Офіційний сайт Державної служби статистики України. — URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>
19. Офіційний сайт Верховної Ради України. — URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
20. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. — URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
21. Офіційний сайт Державної податкової служби України. — URL: <https://tax.gov.ua/>
22. Офіційний сайт Національного банку України. — URL: <https://bank.gov.ua/>
23. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. — URL: <https://www.treasury.gov.ua/>
24. Журнал «Бухгалтерський облік і аудит». — URL: <https://buhgalter911.com/>
25. Журнал «Економіка та суспільство» (електронне видання). — URL: <https://economyandsociety.in.ua/>